СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 26. Джерзі Сити, Н. Дж., четвер, 2-го лютого 1939. No. 26. Jersey City, N. J., Thursday, February 2, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

РУЗВЕЛТ ОБІЦЯЄ ДЕМОКРАТИЧНИМ КРАЯМ ПОМІЧ НА ВИПАДОК ВІЙНИ

ВАШИНГТОН. — Величезне враження викликала заява Рузвелта перед членами конгресового військового комітету, що на випадок війни демократичних країв з диктаторськими Америка дасть усяку можливу поміч, крім самої участи на фронті, демократичним краям, чи, точніше, Англії і Франції. Передісім тим краям Америка буде посилати на широку скалю зброю. Вже нині Америка продає велику скількість літаків Англії і Франції. Але ці закупи це тільки початок. Американська продукція літаків, говорив президент, стає на ступінь масової продукції.

Небезпека „алярмуюча".

Президент сказав приявним членам військового комітету, що положення в Европі алярмуюче. Він дав на це докази, зобовязуючи приявних до мовчанки. Ті докази викликали на приявних величезне враження. Вони удались до президента з надією, що президент буде виправдувати політику уряду у відношенні до продажу літаків Франції. Та замісць того, вони почули таке, що попередня справа видалася їм лиш як „курячий корм", говорив один з учасників тих нарад. Президент Рузвелт без обиняків сказав, що Европа котиться до війни і що „границі Америки є у Франції", себто, що цілість Франції є потрібна для цілости Америки.

НЮЙОРСЬКИЙ СТЕЙТ ХОЧЕ ПІДНЕСТИ ПОДАТКИ.

ОЛБАНІ. — Губернатор Лімен подав проєкт нового стейтового буджету, на основі якого всі стейтові видатки впродовж наступного фіскального року виносили би поверх 400 міліонів долярів. Ці видатки є найбільші в історії стейту Ню Йорк. Вони перевищають передбачувані приходи на 64 міліони долярів. Щоб цю надвишку роздобути, Лімен запропонував нові податки на доми і всякі нерухомості, а також на загальний оборот продажів. Податок підскочив би на одного доляра від кожної тисячі в ціні кожного дому. Проти цього запротестували реальностеві компанії і домовласники.

ЗАСУДИЛИ АКТОРА ЗА ПАЧКУВАННЯ ЖЕМЧУГІВ.

НЮ ЙОРК. — Суд засудив радіового актора Джорджа Бернса на один рік тюрми і на вісім тисяч долярів кари за те, що пробував перепачкувати без оплати мита з чужого краю до Америки жемчуги вартости пять тисяч долярів. Але відсиджения тюрми відложено йому на необмежений час, якщо він буде добре поводитись.

РОЗСЛІДЖУЮТЬ „ДОБЛЮ ПІ ЕЙ".

НЮ ЙОРК. — Велика лава присяжних вручила федеральному судді Бондієві записку, в якій говорить, що треба в нюйорськім „Доблю Пі Ей" зарядити слідчу комісію, бо є багато випадків продажности і спроневірення запомогових грошей. Назагал лава присяжних одобрювала працю „Доблю Пі Ей", тільки зазначувала, що є проступки в певних секціях заряду.

ДАЄС ХОЧЕ НОВИХ ГРОШЕЙ НА РОЗШУКИ.

ВАШИНГТОН. — Голова дослідної комісії неамериканських діяльностей, Даєс, вніс прохання перед конгрес, щоб на роботу його комісії призначити нових сто тисяч долярів. Він сказав, що приватні особи хотіли йому дати пів міліона долярів на ту ціль, але він відкинув, бо хоче на це державних фондів.

ЖАХЛИВІ СЦЕНИ В ЧІЛЕ.

САНТІЯГО (Чіле). — Жахливі сцени розкриваються тепер перед людьми, які працюють над видобуванням ранених і трупів зпід руїн розвалених землетрусом міст. В одним розваленім театрі нарешті дібрались до дівчини, що висіла впродовж трьох днів на власнім волоссі, зачепленім на розломанім бальку. Крізь цілину мати бачила свою доньку цілий час, та не могла їй нічого помогти. Вона нагліла помічні відділи, та ті, щойно по трьох днях могли дібратись до мертвого тіла її доньки. Є багато самогубств серед тих, що врятувались від землетрусу, але стратили цілу родину і попали в одчай. Військо впровадило строгий режім і тяжко карає тих, що чужою нуждою хотілб збогатитись. Воно розстріляло одного різника за те, що продавав мясо на 40% вище від звичайної ціни. До трагедії Чіле причиняється ще й те, що вулькани, які були нечинні впродовж 200 літ, починають тепер вибухати. Вчені говорять, що теперішній рік це рік вульканічних вибухів.

„ТАК МИНАЄ СЛАВА СВІТУ".

Вільгельм Другий, бувший німецький цісар, святкував недавно на еміграції в Дорні, в Голяндії, свої 80-ті уродини. Трицять членів його родини були в нього гістьми. На радіовій фотографії з родинного свята „казера" показує стрілка. Його син, бувший наслідник престола, стоїть у ряді стоячих поза цісарем, останній направо.

ЗА ТРОЄННЯ КОНЕЙ.

Перед военним трибуналом у Москві відбулася розправа проти двох лікарів ветеринарів, сотн. Дробишевського і Конова, за те, що як лікарі кавалерійського полку ім. Ворошилова в Москві отруїли 25 коней. Трибунал засудив обох підсудних по 4 роки вязниці, усунення з армії і на втрату прав виконувати практику. Згаданий процес є вельми характеристичним причинком до ферментів, що панують у червоній армії.

ГРАБУНКИ В СОВЄТАХ.

Грабункові напади на совєтських залізницях не переводяться. „Правда" пише, що міліція зліквідувала в останньому часі ватагу грабіжників на ярославськім залізничім шляху. Ватага грабувала товари і гроші не лише в поштових амбулянсах, але нападала на пасажирські вагони і забирала подорожнім усі речі. Ватага уладжувала напади все в ночі. Спеціяльні відділи Г. П. У., призначені до охорони пасажирів, грабіжники дуже часто роззброювали і викидали вояків з поїздів. Провідником ватаги був директор одного з гумових трестів, Муравйов, якого викинули за зловживання.

ЧОТИРИ НОВІ КОСТЕЛИ.

„Всхуд" повідомляє, що недавно посвячено новий костел у Ренові коло Залозець. В найближчому часі посвятять новозбудований костел у Чистопадах коло Залозець. Крім того докінчують будову костелів у двох інших наших селах.

УЧЕНЬ ГІМНАЗІ В РОЛІ ПОЛІЦІЙНОГО АГЕНТА.

У Перемишлі до мешкання одного лікаря прибув якийсь юнак, узброєний у фльоберт, представився поліційним агентом і зажадав інформацій про лікаря та його родину, погрожуючи притім фльобертом. Лікар зорієнтувався в справі, але „агент" вчас утік. Тепер виявляється, що ним був учень 4-тої кляси одної львівської гімназії, Тадей Д., що втік від батьків, бо дістав недостаточне свідоцтво. Його шукали батьки при помочі радія.

ҐРІНШПАН ЖИВЕ В ВИГОДАХ У ВЯЗНИЦІ.

Жидівська преса повідомляє, що вбивник німецького амбасадора фон Рата в Парижі, Гершель Ґріншпан, живе тепер у вязниці в Прен у зовсім добрих умовинах. Чимало читає, пише свої спомини, гімнастикується, їсть з апетитом снідання, обід і вечерю, а навіть останніми часами слухає радіо-авдицій, бо дістав радіо-апарат.

НІМЕЦЬКІЙ МОЛОДІ НЕ ВІЛЬНО НІ КУРИТИ, НІ ПИТИ.

Провідник німецької молоді Бальдур фон Ширах заборонив курити: хлопцям до 18 року життя, дівчатам до 21 року життя. Бальдур фон Ширах безпосередньої заборони не видавав, лише підкреслив, що молодь повинна наслідувати особисте життя канц. Гітлера, який — як відомо — ні не пе ніяких алькогольних напитків, ні не курить.

НАЇВНА ПРОПАГАНДА.

Мадярська пропаганда постійно видумує вісті про це, що в Карпатській Україні вбивають людей, що населення не погоджується з українською владою і т. п. Щож — пропаганда нераз послугується неправдою — але і брехню треба вміти організувати. Не є напр. вказане поширювати три ріжні вістки про смерть тої самої особи. Чули ми в мадярському радіо, що „українські бандити забили професора Оласа". Одна вістка, поширена перед чотирма тижнями, говорила, що його побили в Хусті так, що він зараз же помер, за два тижні повідомляли мадярі, що Олас помер у концентраційному таборі, а тепер твердять, що з початком минулого тижня помер Олас у поїзді, коли його везли до табору. Також хустського пароха Бокшая двічі вбили. Само собою, що обоє нічого не бракує та є вповні здорові.

ВЕЛИТЕНСЬКІ СКЛАДИ НАРКОТИКІВ У ПЕЧЕРІ.

Єгипетська поліція викривала, що від довшого часу ціни на наркотики в потайній торговлі постійно падали. Це був найкращий доказ, що торговці наркотиками нагромадили велику скількість товару. І дійсно по довших розшуках поліція викрила в горах Мукатам кривйку торговців наркотиками. По довшій боротьбі поліція схопила членів ватаги Агмеда Савді, який торгував наркотиками. У просторій печері, уладженій вибагливо, поліція знайшла великий склад героїни, опію та інших наркотиків.

СЛУЖБА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ СПРАВИ МОЖЕ БУТИ ЄПОВНЕНА ДЕНЕБУДЬ. УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В НЮ ЙОРКУ Є ТАКСАМО ВАЖНА, ЯК ПРАЦЯ В РІДНОМУ КРАЮ. ОТЖЕ ПОМАГАЙТЕ ДІЛОМ І СЛОВОМ ВИВЕСТИ ВІДПОВІДНУ ПРОГРАМУ В ЧАСІ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ. ЖЕРТВИ, ДАРИ І ЗБІРКИ ПРИСИЛАТИ НА ВДРЕСУ:

NICHOLAS MURASZKO, Treasurer

UKRAINIAN AMERICAN EXPOSITION ASSOCIATION

P. O. Box 1014., Church Street Annex, New York, N. Y.

В АНГЛІЇ ПРО УКРАЇНУ І ГІТЛЄРА

ЛОНДОН. — В Англії звернули увагу на те, що Гітлер не сказав ні слова про Україну, коли обговорював міжнародне положення у своїй промові в парляменті. З цього заключають, що Гітлер мусів стрінути у своїх намірах щодо сходу Европи непередбачені перешкоди, і то з боку таких малих держав, як Польща, Румунія, Югославія і Болгарія. Ось тому, кажуть політичні знавці, Гітлер переконався, що ця справа вимагає довшої й основнішої підготови.

ЯПОНІЯ, ГІТЛЄР І УКРАЇНА.

ТОКІО. — Японці не є задоволені, що канцлер Гітлер не згадав у своїй промові за Україну. Для них Україна є найважніша справа, бо вона відноситься до Росії і її будучности. Часопис „Асагі" зазначує, що, порушуючи ріжні важні міжнародні проблеми, Гітлер не згадав за найважнішу проблему — Україну. Але, пише часопис, було би помилково вже з цього заключати, що Гітлер цілком залишив свою політику щодо сходу Европи, як і справу повстання незалежної української держави.

ПОЛЬЩА І СХІД ЕВРОПИ.

ВАРШАВА. — Одна частина польської преси виходить із цього заложення, що тепер европейська політика буде обертатись біля кольоній. Тому і виставляє з боку Польщі домагання кольоній для збуту надвишки, населення і набування сирівців. Та друга частина преси менше оптимістична. Вона далі твердить, що Німеччина таки звернеться до сходу Европи, придбавши собі для цього нових союзників. І тут небезпека Польщі.

ЗА ЩО КОНФІСКУЮТЬ.

ЛЬВІВ. — Польське старосто у Львові сконфіскувало „Діло" з 7. грудня 1938 р. за новинку „З сільського цвинтаря забрали тлінні останки вояка УГА". Новинка відносилась до цього, що в селі Сторонятині, повіт Львів, польські жандарми з урядовцями забрали на місцевому цвинтарі тлінні останки стрільця УГА, Андрія Вулькевича з Сокальщини, який поляг підчас польсько-українських боїв 1919 р. Цю могилу громадянство зберігало у зразковому стані. Тлінні останки вивезли польські жандарми з села в невідому напрямі. Треба було часописові „Діло" процесуватися, щоб окружний суд зніс конфіскату і дозволив на друк цеї правдивої новинки. І вона появилася друком у „Ділі", ч. 8, з 13. січня 1939 р.

МРІЇ ПОЛЬСЬКОГО ВІЦЕМАРШАЛА.

ВАРШАВА. — Віцемаршал польського сойму, Длугош, заявив, що польський нарід „привязує виняткове значіння для справи закріплення польського народу на терені південно-східних воєвідств". Отим „кресам", себто українським землям, треба дати, казав віцемаршал, „спеціяльну державну опіку", щоб забезпечити там розвиток польської сили.

УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

ХУСТ. — Українська мова не буде далі понижена „з уряду", як це було за давньої влади, коли урядові вісті чи закони друковано такою мовою, що пожалься, Боже. Тепер влада Карпатської України заложила своє видавництво, в якому всі друки будуть друковані чистою українською мовою.

НЕ ПОМАГАЄ І СОЛОНИНА.

ХУСТ. — Мадярська пропаганда намагалася на всі лади приєднати населення Карпатської України для прилучення Закарпаття до Мадярщини. Мадярські терористи, коли нападали на українську територію, привозили з собою пакунки з солониною, фасолею, хлібом і іншими продуктами, на яких були написи „Браттям русинам браття мадяри". Ці пакунки роздавали людям, що збирали дрова в пограничному лісі. Та селяни віддавали пакунки жандармерії, а на деяких пакунках понаписували самі селяни таке: „За мадярську солонину не продамо України".

МАЮТЬ УСІ ТЕРПІТИ.

ЛОНДОН. — Коли хтось загине від ворожої атаки, чи потерпить на майні, то це має бути справою загальною, а не одиниці. І не вона сама має поносити шкоду. А має дістати відшкодування від цілої нації. Таке буде в Англії на випадок війни. Посли піддержали цю пропозицію радісними окликами.

НІМЦІ ЗАДОВОЛЕНІ.

БЕРЛІН. — Німці гордяться тим, що цілий світ поставився з увагою до промови їх провідника, Гітлера. Преса пише, що вже минули ті часи, коли німецькі посли мусіли ждати годинами в передпокоях чужинецьких посольств, заки їх приняли і вислухали.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

[illegible] редакція не відповідає

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's issue (witr Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзи Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

ЧИ ВИ ДУМАЄТЕ ПЕРЕПРОВАДЖУВАТИСЯ НА ІНШЕ

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІДПОВІДЬ ГІТЛЄРА

Цілий світ говорить про промову німецького канцлера Гітлєра в німецькім парляменті. У цій промові Гітлєр подав відповідь на питання, що дотикають не лише Німеччини, але й усього світу.

Вже від якогось часу краї поза Німеччиною цікавилися питанням, у котрім напрямку звернеться тепер експанзія німецького уряду. Що німецький уряд захоче поширення своїх впливів, що він не вдоволиться теперішнім станом, у це ніхто просто не сумнівався. Як було яке питання в цій справі, то лише за те, чи експанзія Німеччини в найближчім часі звернеться на схід, чи на захід.

Промова Гітлєра в райхстаґу є виразною вказівкою, що німецька експанзія, принаймні покищо, звертається на добуття назад для Німеччини кольоній в Африці, втрачених унаслідок прогри у великій світовій війні. Гітлєр доказує права Німеччини до цих кольоній кількома арґументами. Німеччина є перенаселена й вона потребує кольоній для своєї іміґрації, джерела корисної торговлі, та джерела, з котрого вона малаб добирати потрібні сирівці.

Що ці кольонії тепер є в посіданні держав, що були переможцями в світовій війні, Гітлєр не вважає оправданою перешкодою: адже не можна приняти арґументу великих держав, що самі загарбали кольонії від інших, а, загарбавши, стараються проголосити своє посідання освяченим.

Цього арґументу ґазети поза Німеччиною справді не зачіпають. Зате сумніваються вони в арґументи про корисність і потребу давніх німецьких кольоній для Німеччини. Вказують на історію цих кольоній під німецьким посіданням: мовляв, німці не йшли туди на кольонізацію, Німеччина не мала з ними корисної торговлі й не діставала звідти ніяких сирівців. З тих причин ґазети виносять враження, що кольоній треба Німеччині для інших цілей, ніж тих, які подав Гітлєр.

Ґазети підносять теж не лише те, що Гітлєр у своїй промові згадував, але й те, чого він не згадував. В першу чергу підчеркують вони факт, що Гітлєр не згадував нічого про Україну, ні про ті пограничні краї Росії, котрі він згадував у своїй програмовій книжці „Майн Камф" як природнє поле німецької експанзії. Цей факт уважають вони тим більше замітним, що власне в тій книжці Гітлєр називав старання Німеччини за кольонії гістеричною помилкою німецької держави.

Через те промова Гітлєра в парляменті ставить перед світом питання: чи домагання кольоній це рішучий зворот від програми Гітлєра, чи лише часовий маневр, котрий має стати підскочнею для остаточного наскоку на схід.

ПЛЯНОВИЙ НАСТУП НА „РІДНУ ШКОЛУ"

А чомуж то Рідна Школа не пересуне своєї активности на північно-західні українські землі? Чому ні; була вже й там. Мала навіть свої школи (в Берестї над Бугом, у Кремянці, Луцьку й Рівному). Нарід звідтам липне до Рідної Школи, рад би мати її в себе, але дарма; одні школи закриті (в Берестї, Кремянці), до інших заборонили Рідній Школі мішатись, а літом 1938 одержала Рідна Школа загрозу розвязання за те, що на її останньому загальному зїзді в лютім 1938 р. були представники Волині й Холмщини та висловили гарячі слова привіту від своїх земляків, спонукані до того повагою нарад та представленими вислідами праці Рідної Школи.

Ця то загроза розвязання товариства є одним з доказів пляновости наступу на ту інституцію. Бувало вже всяко, але щоб Рідна Школа одержала впродовж року **чотири** рази загрозу розвязання, цього ще не було. І то не треба думати, що були якісь річеві причини для такої загрози. Про одну з причин ми вже сказали. Другою причиною такої загрози було зорґанізування в 1938 р. т. зв. „шкільного плебісциту", себто зорґанізування масового вношення заяв батьків за потребу української школи з державних фондів. Такі плебісцити вже переводила Рідна Щкола в 1925, 1928 і 1932 р. Тоді сотні тисяч українських батьків піднесли писемно свої слушні домагання до уряду і — загрози не було; влада відчувала, що Рідна Школа до такої акції покликана. Аж 1938 р. доглянула влада, що Рідна Школа такого права не має. Але одним треба потішитися: побачили ми самі, побачили й інші, що в українського народу справа рідної школи найважніша та що в тій справі нарід підчиниться однодушно своїй провідній інституції.

Третю загрозу одержала Рідна Школа в тому році за те, що нібито при одній її львівській орґанізації (такі орґанізації називаються кружки Рідної Школи) є секція, де члени займаються **спортом.** І не помогли ніякі вияснення, що на вимогу влади ще в 1936 р. Рідна Школа розвязала таку секцію; вища влада потвердила ту загрозу, вмовляючи, що така секція таки є! Очевидно, це така форма зачіпки. А четверту загрозу дала влада за те, що минулиго року Рідна Школа, не зважаючи на заборону влади, зорґанізувала так звану „коляду".

І коли ті чотири впродовж року загрози розвязання товариства може мають більш демонстраційне значіння, резервоване на всякий випадок, то заборона збірки на „коляду" Рідній Школі це для неї вбивчий удар. Інтеліґенція в нас сильно оподаткована. А селянин не може давати защораз; треба для нього якоїсь оказії. Та оказія, то коляда. А яке виховне значіння має вона! Колись нарід також колядував, але якщо це не була збірка на церкву, то прогулював її, чи пропивав. Сьогодні народній збірний гріш має йти тільки на всенародню ціль, а за таку признав нарід Рідну Школу. Давнішими роками приходило з коляди 30, 40, а то й 50 тисяч злотих. Для установи мало це велике значіння, коли вона знала, в якому часі має сподіватися більшого приходу. Ще мин. року, не взважаючи на заборону влади колядувати на Рідну Школу, всетаки вона одержала 17,666 зл., себто коло $3,500. Але після коляди було стільки процесів, стільки арештів, стільки плаченої гривни, стільки поконфіскованих грошей, що цього року вважала Рідна Школа таки конечним перестерегти нарід, щоб не пускався в коляду, щоб не підпадати карам та не давати народніх грошей на конфіскату поліції.

В отсих заборонах, у цьому унеможливленні збирати гроші на удержання Рідної Школи лежить для неї більша загроза упадку, ніж у погрозах розвязання. Влада всетаки трохи рахується з опінією світу: розвязати таку установу чисто духового, виховного значіння, що удержує школи для своїх дітей, і то коштом самого власного народу, якось неприємно. Тимбільше, що треба би розвязати і школи, коли не булоб їх власника. А це ще гірше в опінії світу. Але зробити так, щоб вона **сама впала,** це що інше. Нездарний нарід і не вмів удержати такої інституції, яку чейже мають усі культурні народи. Це так, якби хтось утинав не галузки на дереві, але ушкоджував його корінь; якби хтось не розбив комусь голову, чи вломив руку, але давав йому невидимо певно ділаючу отруту.

Та зрештою заборона коляди не є одиноком наступом на Рідну Школу. Це тільки один з докучливих засобів. Як зважити, що за дозволом на якийнебудь найменший вияв прихильности для Рідної Школи треба находитися, часто безуспішно; як зважити, що влада розвязує сільські кружки за те, що десьтам люди ходили з процесією на могили вояків; або колись хтосьтам у селі стрілив, чи навіть кинув за кимсь каменем; чи за те, що якийсь парубок сказав дівчині „свиня", коли вписалася до „Кола господинь вейскіх", чи за те, що люди не хотіли йти на фільварок до роботи, бо ще свого не обробили; як зважити, що не допускають уладити якусь культурну імпрезу, хочби тільки попис маленьких дітей з дитячого садка, бо прибуття на такий попис околичної людности має характер демонстраційний, чи щось подібне — то стане ясним, що тут входить у рахубу свідоме, **плянове підривання коріня під Рідною Школою.** Бо всякі такі уладження культурні (їх було в останньому році 3,393) дають поважний дохід на її потреби (в останнім році 63,881 зл. (коло $12,775). До того цьогорічні напади і знищення шкіл Рідної Школи в Золочеві, двох у Львові і львівської бурси вказують, що й вулиця розуміє задуми керманичів і помагає нищити Р. Школу зо свого боку.

І чи українське громадянство в Америці, чуючи про започаткування таких грізних плянів, буде заховуватися пасивно? буде вижидати, як собі нарід у краю дасть раду? що то буде з того всього? Чи дійсно ми будемо такі невитревалі, що тільки деськолись можемо демонстраційно піддержати якусь добру ціль, добру справу? Чи дійсно будемо виявляти прикмету первісного народу, успосіблення невиробленої дитини, що ділає не під впливом розуму непостійно, химерно, тільки під впливом хвилевого почування? Чи дійсно треба нам допустити до катастрофи тієї основи розвитку народу, гордощів його духа, щоб опісля непогамовано нарікати на когось за злобу, за неприхильність?

Думаємо, що після зясування небезпеки, враз із пізнанням перешкод, що просто не дають змоги на рідній землі поступати так, як треба і як хочеться, американське громадянство не залишиться байдужим на такий стан краєвого товариства Рідна Школа. Не то упадок, але захитання цього товариства в його існуванні булоб свідоцтвом нашої незрілости. Певно, якщоб ми мали своїх багатіїв, ми звернулись би до них з вимогою: давай, бо найвища національна рація вимагає твоєї жертви. Але тких у нас нема. **Масою** мусимо заступити багатство. До тієї маси належать у грізну хвилину всі, що з тієї землі походять, що її духом дихають, що її ідеями дорожать; усі, яким здається, що для народу живуть. В останньому році дали українці Злучених Держав на Рідну Школу $3,854.25, з Канади $1,294.72. Правда, це показний гріш; але що це є проти тієї потреби і проти представлених загроз?! Що це значить, коли знати, що рідна школа в рідному краю мусить бути вдержана, а місцевим чинникам не дають свобідно працювати для її вдержання?!

Тому обовязком кожного українця, кожної української установи розвести негайно якнайширшу аґітацію за те, щоб у найкоротшому часі Рідна Школа одержала засоби на свою працю! Цього, такої демонстрції, вимагає в цю хвилину також **честь нації!**

Лев Ясінчук.
(Кінець).

ЩО ДУМАЄ МОСКОВСЬКА ІМІҐРАЦІЯ

(У.П.С.) „Возрожденіе" (6. 1. 39): В Москві закінчено слідство проти Чубаря. Встановлено, що Чубар сприяв розвиткові самостійництва в Україні. Чекіст Загоренко з України дав докази на те, що Чубар підтримував звязки з українцями за границями.

Москаль А. А. Гулевич з Парижу пропаґує скликання міжнародньої конференції для вирішення проблеми Сходу.

Москва розправляється з селянами, що ховають збіжжя перед державою. Винищують чекістами цілі села, а часом висилають і літаки проти сіл. У цілій московській імперії йде глуха борня за хліб проти голоду.

На Далекому Сході селяни ставлять збройний опір чекістам, що граблять хліб по селах. Характеристичне, що і самі представники власти на місцях стоять по стороні селян. Крім активного спротиву селяни ведуть і спротив пасивний, напр. не платять за працю МТС.

В 1938 р. московська армія попала під контролю особливого секретаря Сталіна, Мехліса. Мехліс мав завданням вимести з армії національні почування. Те він і зробив. З армії осталися тільки зброя та клич урра. Він винищив коло 400 ґенералів та третину старшинського складу армії. Також апарат ГПУ перебув за

У 1934 р. в ЦК партії вибрарік подвійну чистку.

но 139 комуністів. З них осталися живими нині 29.

„Возрожденіе" (13. 1. 39): Московські монархісти гостро виступили проти донського козацького отамана, ґенерала Попова, за те, що той посмів балакати з українцями та заявив, що донські козаки не стоять нині за „єдину неділиму". Як відомо, ґенерал Попов зробив обіздку козацьких станиць в Европі. Тепер після нього таку обіздку робить ґен. Грабе, московський монархіст, що хоче втримати козаків при ідеї московського монархізму. Московські ґазети в Парижі трактують ґенерала Попова як зрадника Росії, а все лише за те що той визнає право України на самостійне життя і хоче довести до союзу України з Доном.

В Парижі виходив московський журнальчик „Юний Доброволець". Тепер журнальчик перестав виходити, а його редакція в повному складі працює в складі „Детство і юность во Христе" що виходить у Закарпатській Україні. Вартоб українським властям ближче приглянутись до тієї московської затії на Закарпатті та просто її позбутися, щоб не сіяли роздору між українцями.

У звязку з наміром донського ґенерала Попова відбути в Празі зїзд донських козаків, звернувся до празького уряду московський посол та запротестував проти того. Він заняв до донців таку саму позицію, як московські монархісти з Парижу, чи московські большевики з Франції.

Двійник.

Сензаційний актор одержав двійника. Режисер представляє його акторові: В усяких небезпечних ситуаціях цей чоловік вас заступить.

Актор (урадуваний): О, це дуже добре! Хай жеж він зараз піде до мене додому та скаже моїй жінці, що я сьогодні вернуся додому пізно в ночі.

Франц Павль.

КЛЕЙНОТИ ПАНІ ВЕРИ

I.

Вузьке, блискуче „торпедо" мчало безшелесно вулицею.

Перед одною з камениць мягко зашуміли гамульці.

З переднього сидження вискочила не зовсім уже молода, але ще приваблива рудава бльондинка, витягнула з воза елеґантну шкіряну касету, примкнула мотор і бистро вбігла до найближчої камениці.

На першім поверсі натиснула енерґійно тричі ґудзик електричного дзвінка.

Відчинив їй двері юнак, одягнений із надмірною елеґанцією.

— Веро, нарешті! — привитав бльондинку. — Я вже напів мертвий із нетерплячки.

— Не гнівайся, Фреді! — і подала йому ручку до цілунку. — Я не могла скоріше. Тиж знаєш, що я мушу бути обережна!

— Чи ти все принесла з собою?

— Так — тут! — Вона поставила касету на столі. — Він сам відчинив мені сейф, коли я заявила, що хочу віддати свої клейноти ювелірові до відчищення.

Фреді пестив гаряче її руки.

— Знаменито! А тепер поможи мені скоро спакуватися! Найвища пора!

Пані Вера навіть не ворушилась.

— Що таке? — здивувався він.

— Вислухай мене Фреді, — почала вона оправдуватись — не можемо їхати пополудневим поїздом, бо...

— Бо? — запитався гостро.

— Адже так ми умовились.

— А всеж мусимо наше рішення змінити.

— В останній хвилині? — На його обличчі мигнула тінь гніву.

— Подумай, Фреді — лагідно пояснювала вона йому, — коли мене не буде при обіді, мій чоловік напевно задзвонить до золотаря, чи я ще там. Золотар відповість, що мене зовсім не було... і будемо мати цілу халепу. Він напевно заалярмує поліцію, бо відразу попаде на слід — або й подумає ще щось гірше. Вкінці я вийшла з хати з касеткою дорогоцінностей, а це моглоб неодного спокусити, правда?

Подивилась йому допитливо в очі.

Фреді глипнув спантеличений на неї і здвигнув плечима.

— Тому — говорила вона далі, — краще буде, коли ще раз піду тепер додому. Тоді він бачитиме мене при обіді й не дбує мати ніякого підозріння. Ввечір піде він до свого клюбу й вернеться пізно вночі. Коли тоді відкрие мою втечу — буде це вже нам байдуже. Вечірній експрес відїздить у годині 8-мій і за три години перевезе нас через границю. Там уже не потребуємо боятись ніякої небезпеки. Як думаєш: чи не певніший мій плян?

— Чудесний! Я був би на нього ніколи не впав. Ти дотепніша ніж я.

— Це тебе дивує? — сміялась вона кокетливо. — Адже я старша від тебе.

— Ех, цих кілька літ! — махнув легковажно рукою.

— Скажи! — і повисла раптом йому на шиї. — Скажи мені, хлопче, ти... кохатимеш мене завжди? Скажи!...

Він намагався говорити найлагіднішим тоном:

— Боже, тиж знаєш, що крім тебе я ніякої іншої жінки не хочу знати!...

— Бо бачиш... Я рішилась віддати тобі все, що маю, — втупилась очима в його очі. — Мій дім, мою честь, моє майно!

Фреді зморщив чоло.

— Не маєш до мене довіря?

— Що це ти? Чиж я віддавалаб тобі в такім разі свої клейноти?

Його погляд помандрував у напрямі касети.

— Це на кожний випадок! — запевнював її. — Не можемо з пустими руками їхати. А там я вже роздобуду грошей. В Ріо де Жанейро зовсім інакше як тут. Веро, май це на увазі...

— Так, так, Фреді, — перебила вона. — Я переконана, що ти їх роздобудеш! Тепер мушу йти. Касету лишаю в тебе.

— Як уважаєш, — відповів він із поспіхом.

— А в семій годині я прийду знову. За той час можеш спокійно спакуватися. Отже, покищо — до побачення!

— До побачення!

У дверях вона ще раз оглянулась.

— Я ще про одно забула. Мушу тобі дати гроші на білети.

— Алеж не тепер! Маєш час увечір!

Пані Вера вложила йому жмут банкнотів у руку.

— Візьми, Фреді! На кожний випадок...

II.

Дві мінути перед відїздом поїзду прибіг до касового віконця стрункий, надмірно елеґантний юнак.

— Один білет до Монте Карльо!

Із шкіряною касетою у руці перебіг перон і скочив до найближчого купе.

Льокомотива важко сапнула. Поволі викочувались вози з галі.

Ізза тіни філяру височнулась жіноча постать.

— Отже так, — шепнула огірчена — з моїми клейнотами хотів він їхати, але не зо мною.

Випрямилась.

Злорадна усмішка заграла на устах.

— Пожди, мій хлопче, зробиш ти великі очі, коли в касеті не знайдеш нічого більше як старі черепки!...

III.

Пані Вера ввійшла до кімнати чоловіка у чарівно барвистім кімоно. Чоловік стояв перед дзеркалом і одягав смокінґ.

— Ти виходиш? — запиталась буцімто здивована.

— Так, до клюбу, моя кохана!

— Правда, сьогодні твій день. Я зовсім про це забула.

— Чи ти може бажаєш собі чогось?...

— Ох, нічого великого... от хотіла так собі трошечки... поговорити.

Він задержався збентежений.

— Гм... може я залишуся вдома?...

— Алеж ні, ні, не відмовляй собі своєї розривки.

Обернулась до відходу.

Котячими рухами зарисувались гнучкі лінії її тіла під мягким, тоненьким шовком.

— Алеж для мене правдива приємність перебути вечір з тобою, — запевнював він її з поспіхом. — Навіть дуже велика.

Пані Вера кинула йому довгий погляд прижмурених пестливо оченят.

— Справді?

— Еге́ж! Ми чомусь так рідко буваємо разом...

Його жалісний тон зворушив її. Винувато звернула до нього голівку.

— Це правда. В останніх часах я занедбувала тебе.

Її покірливість приємно дразнила.

— Ех, воно не було так зле... Гарна жінка мусить мати свої примхи... Я це розумію!...

Пані Вера піднесла голову і засміялася спокійним, дзвінким і щасливим сміхом.

Переклав **Роман С—а.**

НОВА СТОЛИЦЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ РОЗБУДОВУЄТЬСЯ

(Кореспонденція „Діла").

Нова столиця Карпатської України, Хуст, положена серед невисоких підкарпатських горбів у долині ріки Великої. В північному напрямку знімається стрімка вульканічна гора, висока поверх 300 м., на якій знаходяться розвалини старинного хустського замку. Ці розвалини походять із замку, що його побудував у XI. столітті князь Володислав Святий. Володіли ним потім семигородські князі Степан Баторій, Бочкай і ін. В 16 ст. замок згорів до тла внаслідок удару грому.

Мешканців має тепер Хуст поверх 20,000. Це число зростає тепер дуже скоро: до столиці щоденно прибувають нові поселенці, урядовці, робітники, тощо. На підставі перепису з 1930 р. Хуст мав тільки 17,000 мешканців. Три четвертини всього населення це українці, решта жиди, мадяри, німці й чехи. На вулиці переважає мова українська; навіть жиди говорять досить чистою українською мовою.

У місті поруч малих, звичайних, старих домів є ще багато малих неохайних жидівських домів, та поруч із ними знаходяться здебільша недавно побудовані нові, великі, модерні будинки, головно уряди, школи, тощо. До найкращих нових будівель у Хусті, що звертають на себе увагу чужого відвідувача, належать: 1) палата окружного уряду, де тепер має свій тимчасовий осідок краєвий уряд (президія ради міністрів і бюро прем'єра); 2) поверховий будинок хустської гімназії, де тепер приміщені інші краєві уряди; 3) нова палата шкільного інспекторату; 4) будинок каси хорих і т. д. Тепер докінчують нове модерне приміщення для почтового уряду.

Написи по склепах, урядах, які ще донедавна були мовою чеською і т. зв. руською, тепер тільки мовою українською, і то чистою літературною. Щоб так було, про це подбав уряд, видавши в цьому змислі строгі розпорядки та створивши для цієї ціли окрему комісію для контролі написів. Бувають іще написи двома мовами, українською і чеською, але українська все на першому місці.

Урядові, торговельні й усякі інші оголошення й наліпки зладжені теж звичайно українською мовою. Крім того розліплені по місті спеціяльні у к р а ї н с ь к і пропаґандні н а л і п к и, які взивають молодь вступати в ряди Карпатської Січи. На наліпці представлений образ українського Січового Стрільця в мазепинці й із крісом у руках. На інших таких пропаґандних наліпках представлений ґуцул з мечем у руці. Є також ріжні пропаґандні написи, як наприклад: „В своїй хаті своя правда і сила і воля" і т. п. Такі наліпки роблять добре враження на приїзжих сюди чужинців і мають корисний вплив на місцеве населення.

По всіх установах урядують мовою українською. Праця йде повною парою. Всюди панує взірцевий порядок, хоч не все ще наладнане як слід. На посадах позалишалися ще чужосторонні або сумнівні елементи, однак українізація поступає з кожним днем.

Військо в Карпатській Україні спільне з іншими автономними частинами спільної держави. Ріжниця в порівнанні до попереднього стану буде та, що українських новобранців не будуть більше приділювати до чужих полків. Вони будуть відбувати свою військову повинність на рідній землі. Крім того карпато-українська молодь почала масово орґанізуватися в напівмілітарній організації Народньої Оборони „Карпатська Січ". Вже тепер є кілька тисяч вписаних членів. Січовики носять військовий однострій синьої барви, подібний до того, що його мали колись наші Січові Стрільці. На голові шапка-мазепинка з жовто-блакитною стяжкою. Старшини на лівому рукаві мають вишитий золотий тризуб. Одностроїв тимчасом є ще небагато, так, що їх дістають тільки ті, що роблять службу. Січовики мають право носити зброю, одначе досі влада видала їм її тільки в дуже обмеженому розмірі.

Осідок Січової Організації знаходиться при площі, яку тепер мають переменувати на площу ім. д-ра Волошина (вул. Румунська ч. 1). Будинок, де тепер міститься команда й касарні Січовиків, досить великий — це колишня чеська школа. При вході стоїть стійка з двох Січовиків з жовто-блакитними нараменниками.

До організації Карпатської Січи приймають у члени звичайно місцевих людей - уроженців Закарпаття, і то після строгої перевірки й за запорукою двох членів Січи. Обережність конечна тому, що були випадки, що хотіли записатися туди тільки такі, які слідилиб за діяльністю і плянами організації. На її чолі стоять люди з певним, виробленим світоглядом і багатим життєвим досвідом. Головним командантом є загально відомий карпатоукраїнський діяч і щирий патріот — Дмитро Клемпуш.

Крім свого автономного уряду Карпатська Україна має ще й іншу політичну владу. Є нею т. зв. Центральна Народня Рада в Хусті. Зложена вона з найчільніших представників карпатоукраїнського народу, з п. Федором Реваєм, братом міністра, на чолі. Народня Рада заступає політичні партії (на Закарпатті, як відомо, всі політичні партії розвязані) і тимчасом парлямент. Це, так би мовити, окреме народне представництво Карпатської України. Народня Рада виготовляє також проєкти законів, які предкладає для потвердження владі та які пізніше буде предкладати краєвому соймові. Бюро Народньої Ради (вул. Коменського ч. 9) виконує також інформаційну й допомічну службу для тих, що мають щонебудь до полагоди у владі, ріжних урядах, тощо. Цій Центральній Народній Раді підлягають Ради Окружні, яким далі підлягають Ради Місцеві.

Національна свідомість серед населення Карпатської України зростає сильно. Настрої загально дуже прихильні до нової власної влади й нового порядку. Зокрема великою популярністю й улюбленістю втішається перший прем'єр Закарпаття, о. д-р Волошин, що його загально називають батьком карпатоукраїнського народу. Панує тут загальне переконання, що йому і його гідним співробітникам треба завдячити те, що Закарпаття здобуло й задержало таку широку самоуправу. Гарячо-патріотична й свідома обовязку карпатоукраїнська молодь готова віддати всі свої сили для піднесення рідного краю. Вона сподівається й вірить, що в найкоротшому часі дістане повну піддержку у своїй праці для піднесення свідомости серед міських і сільських народніх мас, як також і в своїй орґанізаційній праці.

Безперечно, що до піднесення національної свідомости на Закарпатті причинилася у великій мірі місцева українська преса, театр, як також ріжні українські культурно-просвітні установи.

У Хусті виходить тепер два українські часописи, що перейшли сюди з Ужгороду: 1) „Нова Свобода", інформаційний щоденник. Головний редактор інж. Довгаль. Число передплатників зростає сильно: незабаром дійде до 10,000. Видавництво має добре уладжену власну друкарню. 2) „Наступ" орган націоналістичної молоді. Виходить двічі на тиждень. Його власником є один з кращих представників карпатоукраїнської молоді, д-р Росоха. Наклад 5,000.

Новий карпатоукраїнський театр „Нова Сцена", який повстав з обєднання найвизначніших сил карпатоукраїнської сцени та якого провід лежить у вмілих руках таких мистців сцени як пп. Лібовецький, Шереґій і інші, розпочав минулого тижня свій зимовий сезон. У його репертуар входять найкращі з нових і старших українських пєс (перші вистави „Запорожець за Дунаєм", „Нові часи..."). Всі пєси є високої виховної вартости.

Отак наші закарпатські брати розбудовують ступнево всі ділянки свого народнього життя. Правда, ця розбудова знаходиться тепер тільки у своїх початках і тому не все ще наладнане як слід і не все стоїть іще на висоті, однак усе вказує на те, що ця розбудова буде продовжуватися невпинно далі.

Перед закінченням уважаю за потрібне подати до відома тим, що задумувалиб або збиралисьб виїхати на Закарпаття на постійний побут, що **тут ніяких місць чи вільних посад для чужосторонніх, навіть українців, нема.** Ніякий фах винятку під цим оглядом тепер не робить. Тому тепер приїжджати сюди це значилоб збільшувати тут число безробітних і спричинювати труднощі урядові.

Хуст, у грудні 1938.

О. Т.

ЯК ЖИВЕ НАРОД У СОВЄТАХ

„Вісті" (18.12.38): В Якимівському районі шлях веде через масиви бавовника. Обідня пора. На плянтаціях лише деінде працюють збиральниці. Шляхом іде юрба жінок.

„Звідки і куди прямуєте?" — питають їх.

„З плянтації в село" — в один голос відповідають жінки.

„Чомуж так рано?"

„Попацювали трохи і досить. Хай сам голова з бригадирами збирає бавовну".

„А де вони?"

„Мабуть у колгоспі. Ми вже їх кілька днів не бачимо на полі".

Все це характеристичне для настроїв селянства з одного боку, а з другого виказує, як працюють совєтські начальники на селі.

„Известия" (23.12.38): В жінки-інженіра попсувався годинник. Заходить вона до артілі „Верное время" в Москві.

Майстер поглянув на годинник і сказав: „Дрібничка. Прийдіть за півтора місяця".

„Як за півтора місяця? Таж самі кажете, що дрібничка, тож скоро направити можна".

„За півтора місяця", відповів сухо майстер.

Пішла жінка до другої майстерні.

„Зайдіть за два місяці", сказали їй там.

Характеричний факт, як у Совєтах обслуговують громадян.

„Комуніст" (18.12.38): В містечку Хмільнику, Винницької Области, викликав секретар райпарткому, Кирилюк, народнього суддю Осипенка:

„Тобі відомо, що район відстає в хлібопоставках?" — спитав він.

„Так, знаю про це", відповів суддя.

„В колгоспах діють саботажники, судити їх треба, а ти їх не бачиш?!" — суворо завважив Кирилюк.

За кілька днів прокуратура арештувала одного селянина, зробила акти про „саботаж", а Осипенка викликали, щоби приїхав судити. Та тут сталась несподіванка. Виказано, що колхоз, де був головою арештований селянин, виконав плян хлібоздачі на 99%, а не, як було сказано в райпарткомі, лише на 66%. Селянина звільнено.

Кирилюк, довідавшися, що суддя не виконав його наказу та не засудив селянина, скликав до себе комуністів району та виключив суддю Осипенка з партії за нібито „захист саботажників".

За пів місяця Осипенка відновили в членстві партії.

Опісля з наказу тогож самого Кирилюка засуджено другого селянина на 3 роки позбавлення волі за саботаж хлібоздачі, але вищі суди уневажнили присуд. Але з партії його викинено і Кирилюк не хоче назад приняти в члени.

Ось як господарять комуністи в Україні! — (П. С.).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

САМОВБИВНИК.

Джордж Вайнберг, один з приятелів, а потім ворогів Джеймса Гайнса, нюйорського політика, і головний свідок на розправі проти Гайнса, поповнив самогубство вистрілом у голову.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПІСНЯ ЯК ЗАСІБ ПРОПАҐАНДИ.

Нині для нас українців, переломовий час. На світовій шахівниці рішається н а ш а справа. Державні мужі ломлять собі голови над важним українським питанням. А зо сторінок світової преси не сходить імя України. Та декотрі кореспонденти не є як слід поінформовані про нашу справу. А декотрі, хоч добре знають, то проте пишуть про нас так, як про „гітлерівську інтриґу".

Ми мусимо ріжними способами поборювати цю шкідливу для нас пропаганду і представляти нашу справу в дійснім її світлі. Одним зо способів такої протипропаґанди може бути наша пісня, але не лише своєю милозвучністю, а й своїм змістом. Ми маємо старі пісні, які дуже гарно змальовують наші історичні змагання з ворогами, наші змагання до своєї незалежности. Ось візьмім пісню „Не чужого ми бажаєм, а свого то права; де полягла там воскресне українська слава". А бо пісня про боротьбу козаків з поляками „Там під Дашевом, під Сорокою, множество ляхів пропало". Сама пісня виразно вказує, що українці боролися за свою волю вже тоді, коли світові про Гітлера й не снилось. Ті пісні можна би було перекласти англійською мовою й при кожній подавати точне пояснення.

Ті пісні міг би виконати якийсь добрий хор через радіо, або якісь добрі українські співаки і співачки. Зрозуміло, що витрати на радіо булиб. Та українська суспільність повинна на ту річ гроші зложити. Я вже особисто переговорював у цій справі з ріжними представниками українських організацій, між ними з представницями Українського Червоного Хреста, і вони вповні одобрили цей плян, а навіть обіцяли піддержку. Якби всі наші українські організації віднеслися до цеї справи з такою прихильністю, то це можна би було перевести в життя.

В. Гасій, Ню Йорк, Н. Й.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

БОСТОН, МАСС.

На народні цілі.

Про нашу орґанізацію „Союз Українок" знають українці по всім світі. А знають її за її корисну суспільну працю і жертвенність. Були часи, коли українські жінки мало чим цікавились поза кухнею та вихованням дітей. Алеж бо як може жінка виховати дітей на добрих патріотів, коли вона сама не бере участи в громадянськім житті, коли не цікавиться суспільними справами і коли не загартована в орґанізаційній роботі?

Жінка повинна бути не лише доброю виховницею дітей, але також помічницею чоловіка в його суспільній роботі. Членниці Союзу Українок беруть активну участь у громадянськім житті та все стараються нести моральну і матеріяльну поміч визвольним змаганням українського народу нарівні з іншими українськими орґанізаціями. Тепер вони присвячують свій труд на те, щоби принести якнайбільшу поміч нашій молоденькій українській державі, Карпатській Україні, з якої колись може вирости соборна українська держава. Ми всі віримо в це та ґотовимось до цеї хвилі. Ніхто не спинить нашого народу на його шляху до волі. Правда, ще не всі українські жінки виконали як слід свій обовязок супроти свого народу. А виконають вони його тільки тоді, коли прилучаться до котроїсь української жіночої орґанізації, як Союз Українок, чи Український Червоний Хрест ОДВУ.

На річних зборах нашого місцевого відділу Союзу Українок, ч. 44, ухвалено одноголосно виасиґнувати з каси жертву на народні цілі, по змозі для всіх тих українських установ, що є в теперішній хвилі в найбільшій потребі, а це: Рідній Школі $5, інвалідам Української Армії $5, Карпатській Україні $5, на Світову Виставу в Ню Йорку $5, на визвольну боротьбу $5, на часопис „Жіноча Доля" $2, на „Жінку" $2, на покриття коштів Ц. У. Союзу Українок $10. Останні три жертви в сумі $14 переслано впрост до Ц. У. Союзу Українок, а $25 через Обєднання на згадані вище цілі.

ЗА УРЯД СОЮЗУ УКРАЇНОК:
Марія Давискиба, голова; **Магда Зварич**, кас.; **Юстина Смарш**, секр.

Скурив.

Старий пан шпортає в дірці від дверей і не може відімкнути. Поліцай бачить та приступає ближче до нього:

— Добродію! Ви до ранку не відчините! Таж це цигаро, а не ключ!

— То я напевно ключ скурив.

БЕЗ ОГЛЯДУ НА ЦІНУ

КРАЩОЇ ГОРІВКИ НЕМА В НІЯКІЙ ФЛЯЩІ

WILSON — THAT'S ALL — BLENDED WHISKEY

ВІД 1823

90 proof 7½% grain neutral spirits

WILSON DISTILLING CO. INC. NEW YORK N.Y.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ

НАПЕРЕДОДНІ

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ В ДВОХ ТОМАХ

Написав Остап П. Білозерський.

ЦІНА $1.00.

в Книгарні „Свободи"

„SVOBODA," 81-83 Grand Street, або P. O. Box 346, Jersey City, N. J.

ТЕПЕР МОЖЕТЕ ПРИКРАСИТИ СВОЮ ХАТУ

АРТИСТИЧНИМИ РЕЛІГІЙНИМИ ОБРАЗАМИ В УКРАЇНСЬКІМ СТИЛЮ

бо накладом „Теми" у Львові

вийшли

прекрасні колірові релігійні образи в українськім стилі:

ПРЕЧ. МАРІЯ, ЦАРИЦЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ з написом: „**Молися з нами за наш нарід**".

ІСУС, ДОБРИЙ ПАСТИР з написом: „**Благослови українські ниви**".

(Ілюстрації не дають поняття про красу колірів оригіналів. Ті що їх уж купили, не можуть собі їх нахвалитися.)

Кожний образ (без білої обвідки) має 18 цалів висоти й 13 цалів ширини.

Як їх оправите в золочені рами, будете мати справжню артистичну прикрасу.

Один образ 80 центів, пара $1.50.

Замовляйте в книгарні „Свободи":

SVOBODA

81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N.J.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗАХОДОМ НИЖЧЕ ПОДАНИХ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ З AMBRIDGE, NEW CASTLE, ALIQUIPPA, SHARON, CARNEGIE, PA., І З YONGSTOWN, WARREN, CAMPBELL, O.

відбудуться

Загальні Орґанізаційні СОЮЗОВІ ЗБОРИ

в наступних місцевостях:

CARNEGIE, PA., 5. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні, Українськім Народнім Домі, 220 Jane St., для відділів: 134, 136, 264 і 384.

YOUNGSTOWN, O. 11. лютого, в суботу, в год. 3. пополудні в Народнім Домі, 526 Rayen Ave., для відділів: 140, 230, 274, 348 з Йонґставн, О., і для від. 386 з Шерон, Па., та для від. 74. з Ню Кесел, Па.

McKEES ROCKS, PA., 12. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні, в Українськім Народнім Домі, Ella & Munson Sts., для відділів: 91 і 166, а також для інших відділів з поблизьких околиць.

MONESSEN, PA., 19. лютого, в неділю, в год. 3. пополудні в Moose Hall, 272 Schoomaker Ave. & 3rd St., для відділів: 338 з Monessen, 109 з Bentleyville, 232 з Donora, 255 з West Newton.

Всі Союзовці повинні прибути на ці збори, а обовязком відділів є повідомити також картками членство про ті збори, зазначуючи, щоби не тільки старші члени, але також і молодь прийшла на збори, бо на зборах промовлятиме окружний орґанізатор **Василь Загаєвич**, який фактами докаже, що не має для нас українців кращої і відповіднішої орґанізації під кожним оглядом, понад Український Народний Союз.

Ті всі відділи в околицях Пітсбурщини, які бажалиб скликати в своїх місцевостях орґанізаційні збори, можуть голоситись по ближчі інформації в тій справі на адресу: **Василь Загаєвич, 511 Carson St., Pittsburgh, Pa.**

Марія Малєвич, заст. гол. предсідника У. Н. Союзу.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Отсим подається до відома всім громадам стейту Конектікот, щоби на ДЕНЬ 4. ЛИПНЯ (JULY 4, 1939) стрималися з уладженням усяких підприємств по своїх громадах, бо в той день УКРАЇНСЬКА СТЕЙТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ уладжує

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНЬ

MANOR CHOR PARK HALL

412 ORANGE AVENUE, WEST HAVEN, CONN.

ЗА ЕКЗЕКУТИВУ СТ. ОРҐ.:

А. Мерещак, голова. А. Маланчук, секретар.

УВАГА! ФІЛАДЕЛЬФІЯ Й ОКОЛИЦІ! УВАГА!

В НЕДІЛЮ, 5. ЛЮТОГО (FEBRUARY 5, 1939)

відбудеться

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖАНСЬКОГО КЛЮБУ,

849 NORTH FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

ВІЧЕ

на котрім проф. Н. ГРИГОРІЇВ буде говорити про

СУЧАСНІ ПОДІЇ В ЕВРОПІ І УКРАЇНСЬКА СПРАВА

Початок у годині 1:30 пополудні.

Проф. Н. Григоріїв прибув недавно до Америки з Праги. Це відомий український діяч і професор Українського Соціологічного Інституту в Празі, що досліджує громадське життя ріжних народів, а особливо українського. Приходіть усі на віче! Вступ вільний.

Комітет.

ВІДОЗВА
ДО РОДИМЦІВ ДЕВЯТНИК, ПОВІТ БІБРКА!

Висилкою поночного випису і квоти 500 долярів, розпочато на рідній землі будову нової твердині: Кооперативного Дому. Будова цього дому обчислена на 25 тисяч „злотих". Дослівно нинішних обставин, це не мале пожертвовання наших молодих героїв-братів, що до цього піднялись. Щож ми на це в свобідній Америці Злишнім виводити якінебудь коментарі, а старaймось прийти їм з помічю. А на таку нас стаґи. Поникчий випис хай змiцнює наші сили до ичну між жертволюбивими громадянами, де з нас хто перебуває. Пожертви з випиcом можна вислати впрост хочби до когось з рідні в краю, або для громадської провірки на руки котрогось з підписаних.

Вислана вже квота набута такою дорогою: П. Сокальчук $50; І. Русяк $15; П. Кутницький, В. Крочак, І. Крочак по $12; И. Сокальчук $11; по $10: А. Слоньовська, В. Наґанда, О. Медвідь, І. Візний, К. Біла; О. Крочак $7.50; А. Штурмак, Н. Гурмай, П. Кутницький, М. Наума, А. Борачик по $5; М. Сусік $2.50; по $2: І. Солтис, Ф. Горінь, С. Гурман, Р. Кушляк, І. Гарасимчук, І. Волинський; по $1: А. Дідух, А. Личак, І. Кушлик, І. Бега, М. Волинський, Г. Шпелик, І. Ткачик, І. Фариняк, Т. Фостик, О. Вальчук, М. Шаран, К. Дідула, П. Гнатів, И. Дума, В. Бабій, С. Твердохліб, П. Стельмачук, Ф. Прудиус, А. Якимів, М. Качуровська, М. Сенів, І. Рюняк, В. Ярич, А. Сусік; по 50 ц.: Т. Пентелей, А. Візний, Г. Твердий, М. Печенюк, В. Пщик; по 25 ц.: Д. Гуриш, Я. Сокальчук, В. Мудрий, І. Сукайло, І. Тимців. Повищих пожертв вплинуло разом $236.75.

Приходом двох „імпрез" $169.21. Грошева трансакція і процент $109.40. На руках комітету осталось $15.36, та пишаесь посвідка з печатками і підписами з рідної землі віком вже дожитих і молоди хпіонірів часу. — Чиж нам вільно в цій геройській праці оставити їх? Гідність касе ні — і ніколи. Покажім же своєю роботою, що в нас та гідність буде. **Доказом може стати тільки це, як постараємось вислати в коротці бодай бідних ще 2—3 сотки.** Підписані працю продовжують і нагодою приготованої „імпрези" на 4-го лютого (гляди оголошення) просять замешкуючих у Ню Йорку і околиці зі своїми знайомими до чисельної участи, щоб при заподанню дальших пожертв в оголошенню і випису до краю нікого з односельчан не бракувало.

КОМІТЕТ:
П. Сокальчук, П. Кутницький, В. Крочак, І. Крочак,
130 E. 7th St., New York, N. Y.

УВАГА! — НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!
ЦЬОЇ СУБОТИ, 4. ЛЮТОГО (FEBRUARY 4, 1939)
:—::—: влаштовується :—::—:
на будову Кооперативного Дому, в Девятниках, повіт Бібрка,
В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ УКР. ПРАВ. ГРОМАДИ,
334 Іст 14. вулиця, Ню Йорк, Н. И.

ПИРОГОВИЙ БАЛЬ-ВЕЧІР

Добірна музика для старших і молоді.
Початок у годині 6. ввечір. —::— **Вступ 40 центів.**

Підписаний комітет просить не тільки українців нюйорчан, але й околицю та відзивається до громадян сусідів з рідної землі: Юшковець, Готович, Лучин, Городищів, Калинівки, Ятвяг, Ліщина, Грусятич, Стрілич, Баковець, Репехова, Бертишова, Кологур, Соколівки, Бібрки, та інших, як: Бринець, Вибранівки і дальших околиць. Зокрема проситься 204. відділ У. Н. Союзу.

КРАЇ оружем — а ми забавами, допомагаймо будувати на своїй рідній землі Українські Народні Твердині.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Повідомляється шан. українських громадян міста Ню Йорку і околиці, що знаний учитель,
ІВАН ЗАБОЛОЦЬКИЙ
—: відкрив у Ню Йорку :—

СТУДІЮ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ ТАНКІВ

Систематичне навчання провадиться під ч.:
74 ST. MARK'S PLACE (8th St.) NEW YORK CITY.
Дні науки: СУБОТА, від год. 1:30 до 3:30 пополудні для дітей.
ЧЕТВЕР, від год. 7-мої до 9-тої вечором для дорослих.

ПРОГРАМА КУРСУ: 1. **Українські Національні танки.** Тут включені гуртові, нові і сольові танки. 2. **Січові і сокільські вправи.** 3. **Продукція Кольорової Фільми,** в якій будуть виступати діти і учні нашої школи. На перший, звичайний курс, принимається від 6 літ діти і дорослі. На другий, вищий курс, принимається учнів, танцюристів, які покінчили звичайний курс в попередніх школах українського танку.

Українці! Спішіть вписати свої діти, а заряд буде старатись, щоб вони взяли участь у Світовій Виставі. Заохочуйте знайомих, закликуйте молодь, бо цим створите силу, котра покаже і буде продовжувати перед чужинцями і перед своїми, красу нашого національного мистецтва.

Заряд Студії.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.!
ТОВАРИСТВО ЗАПОРОЗЬКА СІЧ, ВІД. 367 УКР. НАР. СОЮЗУ
:—: влаштовує :—:

БАЛЬ

В СУБОТУ, 4. ЛЮТОГО 1939.
В ГАЛІ ПАРОХІЯЛЬНІЙ, 303 HUDSON AVENUE
Початок у годині 7:30 ввечір. **Вступ 25 центів.**
Просимо ласкаво всіх громадян за численну участь.
За забаву ручить — Заряд Тов.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

МІНЕАПОЛІС, МІНН.
Виступ українців.

Дня 16 січня ц. р. відбувся в нашім місті фармерський вечерок, у якого програму ввійшли також українські точки. На початку програми заповідач сказав по англійськи таке: „Ми звичайно думаємо, що в Мінеаполісі і Сейнт Полі живе найбільше шведів, норвежців, ну і шотляндців. Тимчасом воно так не є. Бо серед нас живуть іще українці; ми матимемо нагоду почути їх чудовий спів, побачити красу їхніх цвітистих строїв і мальовничих танців. Навіть у нашім університеті ми маємо двох українців професорами. Ними є: проф. О. Ґрановський і д-р Гайдак".

Після цього цей американський заповідач відчитав українські точки й особи, що виконували українську програму. Ціла програма цього вечерка була досить велика. А українську, як найкращу, лишили на сам кінець.

Коли куртина розсунулась і на сцені показалися співаки в українських строях, буря оплесків рознеслась по салі. Приємно було дивитись на це нам, присутнім українцям. Гордощі нас навівали і хотілось крикнути: „Дивись, Україно! Твої діти, далеко за океаном, промощують шлях для твоєї слави!"

Український хор почав піснею „Верховино" і закінчив коломийкою, в часі якої українські танцюристи літали, немов вихор. Оплескам не було кінця. Далі хор співав пісні: „На йорданській річці", „Жала Улянка", „Ой, видно село", „Щедрик". Танці: Катерина, Козачок, Гонивітер, Гуцулочка й Запорозький герць були виконані знаменито. Накінець хор відспівав „Вкраїно, мати".

Цілий цей виступ був уповні удатний і здобув велику прихильність українському імені, що в наших визвольних змаганнях, безперечно, має цінну вартість.

К. Качмарова.

БРУКЛИН, Н. И.
Свято Лесі Українки.

В неділю, 15 січня ц. р., під зарядом відділів Союзу Українок Америки, ч. 21 і молодечого Дочок України ч. 53, відбулося в Українськім Національнім Домі при вул. Ґренд у Брукліні ювилейне свято в 25-літню річницю смерти української поетки Лесі Українки. Коли куртина піднеслась, ми побачили гарний живий образ. Свято відкрила предсідниця Анна Бодак короткою промовою і, зясувавши значіння свята сказала, чому ми повинні те свято святкувати та зберігати память поетки. При закінченні вступного слова пані Ґудима, від жіночого відділу, винесла вінок, а панна Васко від дівочого, Дочок України, винесла китицю цвітів. Предсідниця попросила приявних повстати з місць і віддати в той спосіб честь поетці. Водночас згадані пані зложили вінок і цвіти на прибраній символічній могилі, що стояла на сцені. Хор відспівав кілька гарних пісень під проводом п. В. Савицького.

Першим бесідником був о. сов. Антін Лотович і в своїй добре обдуманій і патріотичній промові змалював життя поетки і ті ідеали, за які вона боролась, а також закликав жіноцтво і молодь, щоб ступали на шлях тих ідеалів, а тоді зуміють виховати кращих борців, що стануть в обороні рідного народу. О. Лотович також проголосив збірку і закликав приявних, щоб щедро, з доброю волею зложили жертви на Карпатську Україну. Приявні вислухали бесідника з великою увагою і нагородили промову рясними оплесками. Пані Анна Бодак попросила до збірки членниць: Черник, Ґудима, Глушко, Мудрик, Паґут, Дубайло, Кмиту і Малицьку. Збірка принесла $77.85.

Скрипкове сольо відіграв молодий скрипак Степан Галась; акомпаніювала на піяні Маруся Лис. З великим чуттям виголосила декламацію 11-літня дівчина Юліянна Черник, за що присутні нагородили її рясними оплесками.

Головний реферат виготовила й прочитала голова центральної управи Союзу Українок, пані Анастасія Ваґнер. Реферат був старанно оброблений і охоплював ціле життя і смерть Лесі Українки. Бесідниця також закликала наше жіноцтво і молодь до дальшої орґанізаційної праці в рядах наших українських жіночих і загально народніх орґанізаціях. Присутні наґородили реферат рясними оплесками.

Чергова бесідниця, панна Галина Мудрик, предсідниця молодечого відділу „Дочок України", в своїй коротенькій, але цікавій промові підкреслила радість молоді, що ось місцеві українські громадяни і громадянки разом святкують те свято. А та солідарність є заохотою для молодих українських дівчат, щоб вони ступали шляхом своїх матерей, що працюють на народній ниві.

В дальшій програмі деклямували: панна Анна Задорецька і пана Васко. Дует скрипки і піяна відіграли син і донька пані А. Ваґнер, за що дістали рясні оплески. Секретарка головної управи Союзу Українок, пані Кмець, відчитала реферат про Лесю Українку анґлійською мовою. Реферат був виголошений з повагою й чуттям та зацікавив приявних. Накінець хор відспівав кілька пісень та український національний гимн. Анна Бодак щиро подякувала хорові і диригентові Савицькому, бесідникам і бесідницям та всім учасникам концерту.

Жертву зложили: Н. Н. $10; по $1: о. А. Лотович, пані Лотович, Анна Бодак, К. Баран, К. Дика, гром. Вагнери, пані Кмець, пані Стефанович, С. Абрагамовська, Н. Н., А. Ґудима, В. Курило, Т. Мудрик, Ю. Павчак. І. Цюпа, пані Бардак, Я. Волох, Г. Сидорко, Брикович, А. Біленький, В. Горбачук, Горко, Карплюк, А. Корбельо, Т. Корчинська, С. Гриб, Кирил, А. Квік, Г. Паґут, М. Бойко, В. Саїв, А. Бурґуляк, В. Возняковський, Д. Височький, А. Крук, М. Шевчук, М. Лемішка, І. Біленький, М. Сорока, пані Роговська, С. Канюка, В. Масник, І. Михалюк, Н. Стеґніцький, Ю. Ухач, Л. Кісь, В. Савицький, П. Задорецький, пані Лис, Д. Кмита, В. Соґмановський; решта дрібними. За відзначки при вході $25.50. По відтягненні розходів лишилося $97, котрі переслано через Обєднаня на Карпатську Україну.

Анна Бодак.

Д-Р Л. А. БЕГЛА

Д-р Л. А. Бегла, котрий від довшого часу своїми оголошеннями в нашій газеті апелює до українців, кінчив медицину в берлінському університеті в Німеччині. Він є одним з небагатьох лікарів у місті Ню Йорку, що присвячує всю свою лікарську практику виключно модерному лікуванню недуг ніг.

За словами д-ра Бегли, люди, що терплять на зґрубіння жил („жиляки"), могли би позбавитися багато непотрібних болів, якби вони почали лікування в початкових стадіях недуги

Модерне лікуваня жиляків („вериковз вейнс"), як його практикує д-р Бегла, не вимагає операції й тому не перешкоджає людині в її щоденних заняттях і обовязках. Тимчасом жиляки є все небезпечні. Вони можуть бути справжньою причиною дуже поважних станів, як боляків, запалення жил, опухлих ніг і екземи на ногах.

Модерні способи лікування ріжняться основно від способів лікування, вживаних давніше. Замісць казати хорому лягати до ліжка на неозначений час, лікар дозволяє недужому ходити, а проте нові способи лікування дають гарні результати, часто вже по короткім часі.

Усна полагода.

Мати: Стидайся, Ірко, то ти Петрові пересилаєш у листі цілунки?!

Дочка: Хто це мамі говорив? Я такі речі усно полагоджую.

НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ЗЕМЛЕТРУСУ.

Американський Червоний Хрест висилає з Майемі, на Флориді, ладунок сироватки проти ріжних недуг, що можуть ширитися по землетрусі в Чіле. Ладунок вислано літаками.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ПРОДАЄТЬСЯ
БУЧЕРНЯ Й ҐРОСЕРНЯ
з причин фамілійних. Ціна приступна. Голоситися до:
Н. ЗАМОС
374 GRADFORD ST., near Sutter Ave.,
BROOKLYN, N. Y.

ЛІК НА ШЛУНОК (Імпортований). Це славне ЕВРОПЕЙСЬКЕ природне средство рекомендують головно тим, що терплять на катар шлунка й кишок, нестравність, снагу, здуття й гази. Ціна Один Доляр. Замовлення шліть до: 4,-
Mrs. GRETA LESKOVAR,
507 E. 73rd St., New York, N. Y.

ЧАС, ОЧИ, ЗДОРОВЛЯ ЩАДИТЬ, ХТО УЖИВАЄ МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ

TYPEWRITERS
Маємо від 15 долярів вгору.

Remington Portable	$27.50
Hammond Multiplex	14.95
Underwood Standard	24.50
Royal Standard (desk)	29.50

Продаємо за готівку й по 10 цт. на день. Жадайте нового катальоґа. Заходіть до Сурми і замовляйте пишучі машинки почтою. Вам оплатиться. 16-,
SURMA BOOK & MUSIC CO., Inc.
325 E. 14 ST., NEW YORK, N. Y.
(між 1-ою і 2-ою Евеню)
Phone: GRamercy 7-0729.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці, як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Ундертейкер
заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: Gramercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 158 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Melrose 5-6577

Зо злости.

— Коли я злощуся на мою жінку, то зараз пю коняк.

— Тому ти завсіди пяний...

ТАРЗАН І ЗАБОРОНЕНЕ МІСТО. (24)

Немов знаючи, що Маґра йому не втече, лев не поспішав з нападом. Та втім він загарчав. Маґра обернулась і побачила недалеко перед собою величезного африканського льва. Дівчина заніміла з перестраху і стояла наче камяна статуя. Це зачудувало льва. Бо дотепер він звик бачити втечу своїх жертв. А тут стояла перед ним закаменіла фіґура.

Вітер заніс був до ніздрів льва запах людського тіла, а також перфуму, якою була наперфумована Маґра. Цей запах був замітний для людського носа, а не лише для льва. Тарзан, знаючи добре відносини в нетрах, перестеріг був Маґру, щоб зо своєю перфумою не запускалась у нетри. Та Маґра не зрозуміла перестороги й добачила в ній глум.

Тепер сповнилися слова Тарзана. Він полював у лісі і побачив цілу ту сцену. Він хвилину стояв і навіть любувався нею. Бо він зненавидів був Маґру, відколи вона показалась підступною зрадницею. Та лише хвилину стояв мовчки. Далі відізвалась у нього краща сторінка. Він рішив обороняти жінку перед диким звіром, без огляду на те, хто та жінка.

Зробивши кілька сміливих скоків через дерева, він опинився недалеко льва. Лев так був захоплений Маґрою, що не чув прибуття Тарзана. Тарзан розігнавсь і хотів скочити львові на хребет. Та лев у той же час пустився в напрямку Маґри. Здавалося, що йому навкучилася гра і він хотів дівчину розірвати. Положення стало безвихідне.